

opusdei.org

Da Vincijev kod, Katolička crkva i Opus Dei

Reakcija na Da Vincijev kod
Prelature Opus Dei u
Sjedinjenim Američkim
Državama.

9.11.2006.

Mnoge čitatelje zaintrigirale su tvrdnje o povijesti kršćanstva i teologije predstavljene u romanu Da Vincijev kod. Želimo ih podsjetiti da je roman Da Vincijev kod plod mašte, te

kao takav nije vjerodostojan izvor informacija za te sadržaje.

Knjiga je izazvala zanimanje javnosti svojim tvrdnjama o postanku Biblije i središnjih Kršćanskih vjerovanja kao što je božanstvo Isusa Krista. Ove teme su važne i vrijedne proučavanja, nadamo se da će zainteresirani čitatelji biti potaknuti da prouče neke od obilnih ozbiljnih sadržaja koja su im dostupna u nefikcijskom odjeljku knjižnice.

Čitatelji koji budu provodili daljnja istraživanja i vježbali kritičko prosuđivanje otkrit će da tvrdnjama iznesenim u Da Vincijevom kodu o Isusu Kristu, Mariji Magdaleni i povijesti Crkve, nedostaje potvrda uglednih znanstvenika. Primjerice, knjiga popularizira ideju da je u četvrtom stoljeću car Konstantin izmislio nauk o Kristovom božanstvu zbog političkih razloga.

Povijesni dokazi jasno pokazuju da Novi Zavjet i rana Kršćanska pisma izražavaju kršćansko vjerovanje u Kristovo božanstvo. Ostali primjeri nevjerodostojnih tvrdnji predstavljenih u Da Vincijevom kodu nalaze se u članku Crisis magazina ([link desno](#)). Za čitatelje koji su voljni posvetiti vrijeme, kako bi proniknuli u bit stvari iznesenih u Da Vincijevom kodu, preporučujemo knjigu Amy Welborn: Dekodirani Da Vinci kod, ili Da Vinci mangupiranje? Autora Carla Olsona i Sandre Miesel ([vidi link desno](#)).

Također želimo ukazati da je opis Opusa Dei u Da Vincijevom kodu bizaran i netočan, u cjelokupnom dojmu i mnogim detaljima, te bi bilo neodgovorno oblikovati bilo kakvo mišljenje o Opusu Dei nastalo na temelju čitanja Da Vincijevog koda. Oni koji su zainteresirani za daljnje informacije o različitim neistinitim dojmovima koje knjiga

daje o Opusu Dei neka nastave sa čitanjem.

1. Opus Dei, drugi Vatikanski sabor i moderni svijet

Da Vincijev kod predstavlja Opus Dei kao neprijatelja modernog, sekularnog svijeta i opoziciju Drugom Vatikanskom saboru. Činjenica je da je istina potpuno suprotna. Jedna od središnjih ideja Opusa Dei je da su kršćani laici pozvani da budu u potpunosti dio modernog, sekularnog svijeta, poboljšavajući ga svojim kršćanskim svjedočenjem radije nego odbacujući ga i povlačeći se iz svijeta. Isto tako Opus Dei podržava i promiče učenje Crkve, uključujući i Drugi Vatikanski sabor koji potvrđuje ideju Opusa Dei o ulozi laika.

Papa Ivan Pavao II: «Opus Dei ima za cilj posvećivanje života kršćanina, koji pritom ostaje u svijetu, na radnom mjestu i profesiji: živjeti

evanđelje u svijetu i u isto vrijeme biti uronjen u svijet, ali s namjerom promjeniti ga, i iskupiti ga osobnom ljubavlju prema Kristu. Ovo je uistinu veliki ideal, koji od početka anticipira teologiju laičkog zvanja, koji je svojstven Crkvi Koncilskoj i postkoncilskoj.» L'osservatore Romano, 27 kolovoza 1979.

Prof. Elizabeth Fox-Genovese: « Opus Dei se posebno obraća modernom poslanju posvećivanja života - posebice rada - u svijetu. Sam naziv, koji znači Djelo Božje, sadrži bit ovoga poslanja. Obični ljudi koji žive običnim životom mogu posvetiti svoj rad, gdje god se on odvijao, Bogu i stoga posvećujući sebe promiču svetost svakodnevnog života... Članovi Djela mogu biti majke, političari, sveučilišni profesori, učitelji, znanstvenici, socijalni radnici, dekorateri interijera, stručnjaci na području komunikacija, poslovni ljudi ili žene, a mogu se

baviti i bilo kojim drugim zanimanjima.» Iz izjave dane 3. siječnja 2004. Prof. Fox-Genovese, profesorica je povijesti na Emory sveučilištu, direktorica Instituta za ženske studije i urednica časopisa The Journal of the Historical Society.

Kardinal Joseph Ratzinger: «Iz svega ovoga bolje sam razumio unutarnji karakter Opusa Dei, to iznenađujuće jedinstvo potpune vijernosti tradiciji Crkve, njenoj vjeri i bezuvjetnoj otvorenosti za sve izazove ovog svijeta, bilo u akademskom svijetu, na radnom polju ili u pitanjima ekonomije.» L'Osservatore Romano, 6. listopada 2002. Kardinal Ratzinger je Pročelnik Kongregacije za nauk vjere Svete Stolice.

Kardinal Joseph Bernardin: « On (utemeljitelj Opusa Dei) je imao viziju i snažnu vjeru u ono što je Drugi Vatikanski Sabor kasnije istaknuo

kao univrezalni poziv na svetost.» Iz propovijedi 1. srpnja 1992.

Kardinal Basil Hume, OSB: « Riječi sv. Josemarije, prije sedamdeset godina, anticipiraju dekrete Drugog Vatikanskog Sabora o mjestu i ulozi laika u svijetu... Uvjeren sam da polako shvaćamo što nam je Duh Sveti pokušavao reći kroz Sabor. Ali Duh Sveti nastavlja pozivati... I zasigurno nas Duh Sveti poziva i danas na viši stupanj svetosti kako bismo produbili svoj duhovni život. To je bila uloga pokreta i Djela Božjega, da osiguraju potporu i vodstvo na tom putu prema svetosti.» Iz propovijedi 2. listopada 1998, misa zahvalnica u Londonu povodom 70-te godišnjice osnivanja Opusa Dei.

Sv. Josemaría Escrivá, osnivač Opusa Dei: «Uistinu, jedna od mojih najvećih radosti bila je vidjeti Drugi Vatikanski Sabor koji jasno proklamira božanski poziv laika.» Iz

intervjua objavljenog u Le Figaro, 16. svibnja 1966, također se isti može naći i u Razgovori s Josemarijom Escrivá.

2. Uloga žena u Opusu Dei, Katolička Crkva i Društvo

Da Vincijev kod lažno optužuje Opus Dei za mračne poglede na žene i njihovu ulogu u Crkvi i društvu. Istina je potpuno drugačija:

Biskup Javier Echevarría, Prelat Opusa Dei: « Često zahvaljujem Bogu kada vidim žene Opusa Dei koje rade u svim sektorima društva: vode korporacije i bolnice, rade u polju i u tvornicama, drže sveučilišne katedre i poučavaju u školama, one su sudkinje, političarke, novinarke, umjetnice, druge su se posvetile sa jednakom strasti i profesionalizmom kućanskim poslovima. Svaka od njih slijedi svoj vlastiti put i savijest vlastitog dostojanstva, ponosna što je žena i zaslužuje poštovanje sviju, dan

za danom.» Iz intervjua u El Mercurio 21. siječnja 1996.

Prof. Elizabeth Fox-Genovese: «Opus Dei ima zavidne rezultate u obrazovanju siromašnih i pomaganju žena, neudanih ili udanih, u svakom zanimanju koje izaberu. Na kraju, Opus Dei postoji kako bi donio dostojanstvo i poštovanje, svetost i svrhu radu – u svim njegovim oblicima od najjednostavnijeg do najprestižnijeg – jer o svakome ovisi svijet.» Iz izjave 3. siječnja 2004.

Valdeavellano: «Žene imaju ulogu u upravi Opusa Dei na svim razinama – lokalnoj, nacionalnoj i internacionalnoj – uključujući i izbor Prelata.» Iz izjave 14. siječnja 2004. Valdeavellano je regionalni delegat Prelature Opus Dei u Sjedinjenim Državama.

Sv. Josemaría Escrivá, utemeljitelj Opusa Dei: «Ne vidim razloga zašto bi itko pravio razliku ili

diskriminirao žene kada govorimo o laikatu i njegovim apostolskim zadacima, njegovim pravima i obavezama. Svi kršteni muškarci i žene dijele jednako u dostojanstvu slobodu i odgovornost djece Božje... Zbog mnogo razloga, i onih iz pozitivnog zakona, smatram da razlika između muškaraca i žena uz dužno poštovanje prema juridičkim kapacitetima treba biti zadržana. Ali u svim drugim sferama Crkva treba prepoznati u svojem zakonodavstvu unutarnji život i apostolsko djelovanje s istim pravima i obavezama za žene i muškarce.» Iz intervjua u Palabra, listopad 1967, isti i u Razgovori s Josemarijom Escrivá.

Sv. Josemaría Escrivá: « Prisutnost žena u društvenom životu je logičan i potpuno pozitivan fenomen, dio većeg fenomena o kojem sam govorio ranije. Moderno demokratsko društvo mora prepoznati ženina

prava da zauzme aktivnu ulogu u političkom životu i mora stvoriti povoljne uvjete za sve koji žele koristiti to pravo.» Iz intervjua u časopisu Telva, listopad 1967.

3. Opus Dei: usredotočen na bogatstvo i moć?

Da Vincijev kod opisuje Opus Dei kao grupu usredotočenu na bogatstvo i moć. Istina je da je Opus Dei usredotočen na pomaganje ljudima, koji žele rasti u vjeri i integrirati ju u svoje svakodnevne aktivnosti, a ne na stjecanje moći kako bi ispunio političke ciljeve. Isto tako Opus Dei i njegovi članovi brinu se za siromašne što je bitan element kršćanske vjere.

Brian Kolodiejchuk, M.C. ,
Postulator kauze za kanonizaciju Majke Tereze: « Siromašni, bolesni, napušteni bili su njegovo (sv. Josemarije) oružje koje je koristio kako bi dobio bitku za pokretanje

Opusa Dei. U oba slučaja, i u onom utemeljitelja Opusa Dei i u onom Majke Tereze korijen njihovog predanja je u vjeri koja čini da vide Krista u svakoj osobi.» Iz izjave dane 27. veljače 2002.

Kardinal Luciani (Papa Ivan Pavao I) : «Novine daju (Opusu Dei) mnogo pažnje, ali njihovi izvještaji su ponekad prilično netočni. Širenje, broj i kvaliteta članova Opusa Dei mogu navesti određene ljude da pomisle kako stremljenje k moći ili neka čelična disciplina povezuje članove. Ustvari istina je sasvim suprotna: svi su tamo zbog želje za svetošću i ohrabrenja od drugih da postanu sveti, ali brižno u duhu služenja i istinskog osjećaja slobode.» Il Gazzettino, 25. srpnja 1978.

Kardinal John O'Connor: « Vjerujem da je kritičko pobijanje zamisli, zamisli s kojom ste upoznati, koja graniči sa klevetom, da je Opus Dei

zainteresiran samo za one bogate i dobro obrazovane... Želim da mit o Opusu Dei nestane zauvijek. Želim da bude jasno svima vama da smatram nadbiskupiju New Yorka privilegiranom vašom prisutnošću.» Iz propovijedi 26. lipnja 1998. o blagdanu sv. Patrika, kardinal O' Connor nadbiskup je New Yorka.

Sv. Josemaría Escrivá: « Opus Dei nema niti želi moć nad bilo kojom laičkom aktivnošću. Sve što želi je širiti poruku evanđelja, svim ljudima koji žive na svijetu, da Bog želi da Ga vole i da Mu služe sa i kroz svoje sekularne aktivnosti. Iz toga slijedi da članovi Opusa Dei, koji su samo obični kršćani, rade gdje i što žele. Jedina stvar koju Djelo čini u odnosu na njih je pomoć na polju duhovnosti kako bi mogli uvijek djelovati u skladu s kršćanskom svijesti.» Iz intervjua u Osservatore della Domenica, 26. svibnja 1968 – također u Razgovori s Josemariom Escrivá.

4. Opus Dei: katolička sekta?

Da Vinci je kod lažno opisuje Opus Dei kao katoličku sektu što je besmislica, jer je Opus Dei oduvijek bio u potpunosti dio Katoličke Crkve. Opus Dei je primio prvo službeno odobrenje iz ruku Madridskog biskupa 1941., a 1947. odobrila ga je i Sveta Stolica. Onda je 1982. od strane Svete Stolice uspostavljen kao osobna prelatura, što je jedna od organizacijskih struktura Crkve. (Biskupije i ordinarijati jesu drugi primjeri organizacijskih struktura Crkve). Štoviše, jedna od oznaka Opusa Dei jest vjernost papi i Crkvenom učiteljstvu. Sva vjerovanja, prakse i običaji Opusa Dei jesu vjerovanja, prakse i običaji Crkve. Opus Dei također ima izvrsne odnose sa svim ostalim institucijama Katoličke Crkve i smatra različite izražaje Katoličke vjere dobrima. Nazivati Opus Dei sektom je jednostavno netočno.

Kardinal Christoph Schönborn: « Nitko ne treba studirati teologiju kako bi prepoznao temeljnu suprotnost u sloganu «sekta unutar Crkve». Predpostavljanje njihovog postojanja je indirektna uvreda papi i biskupima koji su odgovorni za istraživanje jesu li crkvene grupe u suglasju s Crkvom u učenju i praksi. S teološkog i ekleziološkog stajališta grupa se počinje smatrati sektom kada nije prepoznata od strane relevantnog Crkvenog autoriteta... Stoga je pogrešno zajednice dozvoljene od strane Crkve nazivati sektama (sa strane institucija, individualaca ili u medijskim izvješćima)... Zajednice i pokreti odobreni od strane Crkve ne bi se smjeli nazivati sektama budući da njihova ekleziološka aprobacija potvrđuje njihovu pripadnost i utemeljenost u Crkvi.» L'Osservatore Romano, 20. kolovoza 1997, Kardinal Schönborn je urednik Katekizma Katoličke Crkve.

Papa Ivan Pavao II : «S vrlo velikom nadom Crkva usmjerava svoju pažnju i majčinsku brigu Opusu Dei koji je – Božanskim nadahnućem – sluga Božji Josemaría Escrivá de Balaguer utemeljio u Madridu 2. listopada 1928., kako bi mogao uvijek biti primjenjivo i učinkovito sredstvo spasenjskog poslanja kojeg Crkva iznosi u svijet. Od svojih je početaka ova institucija težila ne samo prosvjećenju novim svijetlom poslanja laika u Crkvi i društvu, već također i primjenjivanju toga u praksi.» Ut Sit, studeni 1982.

5. Opus Dei i mrtvljenja

Kao dio Katoličke Crkve Opus Dei prijanja uz njena učenja uključujući ona o pokori i žrtvi. Utemeljenje Crkvenog nauka o mrtvljenju je činjenica da je Isus Krist, iz ljubavi prema čovječanstvu, dobrovoljno prihvatio patnju i smrt (Njegova muka) sa ciljem otkupljenja svijeta

od njegovih grijega. Kršćani su pozvani nasljedovati Isusovu ljubav i, između ostalog, pridružiti mu se u njegovoj otkupiteljskoj patnji. Ti kršćani su pozvani «da umru u sebi». Crkva preporuča određena mrtvljenja – post i uzdržavanje od mesa – kao korizmenu, posnu pokoru. Neki ljudi u povijesti Crkve osjetili su poziv za poduzimanjem većih mrtvljenja kao što su učestali postovi ili upotreba bodljikavog remena ili biča. To je vidljivo u životima mnogih koji su bili eksplicitno prepoznati sa strane Crkve kao modeli svetosti, npr. sv. Franjo Asiški, sv. Tereza Avilska, sv. Ignacije Loyolski, sv. Toma More, sv. Franjo Saleški, sv. Ivan Vianney i sv. Tereza od Lisieuxa. U svakom slučaju, praksa mrtvljenja u Opusu Dei daje više snage svakodnevnoj žrtvi nego li velikim žrtvama i nije iskrivljena i pretjerana kako je opisuje Da Vincijev kod.

Nova Katolička Enciklopedija 2003: Mrtvljenje

Namjerno ograničenje jednog mjesta prirodnog impulsa sa ciljem učiniti ga predmetom posvećivanja kroz poslušnost i pokornost za razum prosvjetljen vjerom. Isus Krist zahtijeva takvo odricanje od svakoga tko ga želi slijediti (Lk 9, 29). I tako mrtvljenje, ili kako bi ga sv. Pavao nazvao razapinjanjem tijela sa njegovim strastima i požudama(Gal 5, 24), postaje jasan znak onih koji se smatraju Kristovim.

«Teolozi se slažu da je mrtvljenje nužno stoga što je čovjek tako snažno nagnje zlu sa trostrukom strašću svijeta, tijela i sotone i, ako mu se ne odupre vodi u teški grijeh. Oni koji žele spasiti svoju dušu moraju, u najmanju ruku, uteći proksimalnim prigodama smrtnog grijeha. Taj bijeg sadrži u sebi određena mrtvljenja. Kao dodatak tim mrtvljenjima

potrebna je dobra tjelesna snaga, Crkva, uporno ponavljanje evanđelja, i nalaže druge zabrane vjernicima. Primjer toga je zakon o postu i uzdržavanju. A oni koji su zbog bilo kojeg razloga spriječeni u obdržavanju naloženoga, savjetovani su da namjesto toga čine mrtvljenje.»

«Oni koji traže napredovanje u kršćanskom savršenstvu moraju se mrtviti više od običnih vjernika. Krist je podnio teret križa i to je cijena biti njegovim bliskim sljedbenikom (Lk 14.33). Stoga, iz ranih kršćanskih razdoblja vidimo mnoge koji su prihvatili život mrtvljenja kako bi se suobličili Gospodinu. Oni koji postignu veliku svetost konstantno su poticani da budu kao On u Njegovoj patnji. Ali zbog opasnosti od samoozljeđivanja tijekom mrtvljenja savjetovani su da se pridržavaju svih uputa i savjeta danih im od strane duhovnih vođa.»

Biblija: «Hoće li tko za mnom, neka se odrekne samoga sebe, neka danomice uzima križ svoj i neka ide za mnom» (Lk 9,23). «Radujem se sada dok trpim za vas i u svom tijelu dopunjam što nedostaje mukama Kristovim za Tijelo njegovo, za Crkvu» (Kol 1, 24).

Katekizam Katoličke Crkve (1997) :
«Ujedinjujući se s njegovom (Kristovom) žrtvom možemo napraviti od naših života žrtvu Bogu» (br.2100). « Put savršenosti usporedan je s putem križa. Nema svetosti bez odricanja i duhovne borbe. Duhovni napredak određen je askeзом i mrtvljenjem koje vodi u život u miru i sreći blaženika» (br. 2015).

Papa Ivan Pavao II: « Prihvaćen križ postaje znakom ljubavi i potpunog samopredanja. Nositi ga za Kristom znači biti ujedinjen s njim u pružanju

najvećeg dokaza ljubavi.» Svjetski dan mladih, 14. veljače 2001.

Papa Pavao VI: « Istinska pokora, u svakom slučaju, ne može nikada biti odjeljena od tjelesnog asketizma kao takvog... Potreba mrtvljenja tijela biva potpuno otkrivena uzmemo li u obzir našu krhkost u kojoj, od Adamova grijeha, tijelo i duh imaju suprotne žudnje. Ovo vježbanje tjelesnog mrtvljenja – otklonjeno od bilo kojeg oblika stoicizma – ne uključuje osudu tijela koje je Sin Božji dostojanstveno prihvatio. Nasuprot tome, mrtvljenje stremi «oslobođenju» čovjeka. « Apostolska konstitucija Paenitemini, 17. veljače 1966.

Blaženi Ivan XXIII: «Niti jedan kršćanin ne može rasti u savršenosti, niti kršćanstvo može stremiti jakosti osim ako svoje utemeljenje ima u pokori. Zato u našoj Apostolskoj konstituciji proklamiramo Drugi

Vatikanski Sabor i požurujemo vjerne da naprave vrijedne duhovne priprave za ovaj veliki događaj, molitvom i drugim činima kršćanskih kreposti, pritom ih opominjemo da ne previđaju praksu dobrovoljnog mrtvljenja. « Enciklika Paenitentiam Agere o potrebi prakse vanjske i unutarnje pokore – 1. srpnja 1962.

Jordan Aumann, O.P. : « Jedno od najvećih čuda ekonomije božanske milosti je intimna solidarnost svih ljudi kroz mistično tijelo Kristovo. Bog prihvaća patnju koja mu je ponuđena od strane duše za spas druge duše ili za spas grešnika uopće. Nemoguće je izmjeriti otkupiteljsku snagu patnje koja je ponuđena božanskoj pravednosti sa živom vjerom i žarkom ljubavi kroz Kristove rane. Kada sve drugo propadne još uvijek postoji zadovoljština patnje kako bi se osiguralo spasenje grešne duše. Sv.

Ivan Vianney rekao je jednom svećeniku koji je oplakivao hladnoću svojih župljana i sterilnost vlastite predanosti: « Jesi li molio? Jesi li propovijedao? Jesi li postio? Jesi li upotrebio bič? Jesi li spavao na daskama? Dok to ne učiniš nemaš pravo žaliti se.» Iz Spiritual Theology.

Za procjenu točnosti opisa mrtvljenja u Da Vincijevom kodu vidi komentare biskupa Roberta Morlina u Catholic Herald.

6. Što je ustvari Opus Dei?

Nadbiskup John Myers, Newark

(2002) : « Teško je za ovu svijesnost poziva na svetost uroniti u naše misli i čine iznad naših želja. Mislim da je to razlog, između mnogih drugih vrijednih institucija, starih i novih, zašto je Bog htio Opus Dei i zašto, idući tjedan se navršava dvadeset godina, ga je Crkva uspostavila kao osobnu Prelaturu.»

«Znam da riječi osobna Prelatura mogu zvučati kao nešto vrlo tehničko, ali stvarnost je uistinu jednostavna. Sveta kongregacija biskupa u svojoj Deklaraciji o Opusu Dei naziva ovu Prelaturu «dokazom osjetljivosti kojim Crkva odgovara na specifične i pastoralne potrebe našeg vremena». To je dio naroda Božjeg – koji je rasijan širom svijeta – sa Prelatom, svojim klerom i vjernim laicima koji imaju poseban zadatak. U slučaju Opusa Dei zadatak je proširiti svjesnost o univerzalnom pozivu na svetost među običnim ljudima laicima, kroz posvećivanje njihova rada i drugih društvenih i obiteljskih aktivnosti. To je služba koju Crkva očekuje od Prelature Opus Dei.»

«To je služba koja uključuje škole ili bolnice ili druge organizirane aktivnosti, ali sve to su samo sredstva. Poslanje koje Crkva zahtjeva od tebe je da u svom

svakodnevnom radu oprimjeruješ i širiš drugima ideal traženja svetosti u sekularnom životu. Jednostavno rečeno, imaš mandat staviti u duh Opusa Dei u praksu, prvo u svoj život, svoje ponašanje, zatim u svoju okolinu. Vjerujemo da osobna svetost čini razliku, da je ona jedino što čini razliku. Župa koju vode sveti svećenici je drugačija, i tu razliku osjećaju svi župljani. Obitelj u kojoj se roditelji bore da nadvladaju svoje slabosti će biti jača od drugih obitelji. Isto se može reći i za odvjetničke tvrtke, samoposluge, novine i trgovačka društva. Ako je vodstvo na tim mjestima privrženo krepostima: prirodnim krepostima i teološkim krepostima, onda će ta obitelj, odvjetnička tvrtka i samoposluga biti drugačija. Biti će kvasac koji daje život tijestu.»

«Ovaj rad Opusa Dei mora se izvršavati osobno, jedna po jedna duša. Svi mi trebamo živi primjer

koji nam pokazuje put, s kojim se možemo identificirati. Svako od nas treba biti poučen osobno kako moliti, baš poput djeteta kojeg roditelji uče moliti. To se odvija kroz osobno duhovno vodstvo za koje ćemo vidjeti da može biti ugodno i ponizno, kroz življenje kreposti. To je bolan rad ali pun prirodnosti. To je ono što majka čini sa svojim djetetom, radnik sa svojim kolegom ili prijateljem, student također. Desetogodišnjak koji ohrabruje svojeg suigrača i potiče ga da ode nedjeljom na misu već čini taj rad.»

«Iz svega ovoga uloga Opusa Dei je da bude trener koji daje osobne upute i koji nas ohrabruje da nastavimo truditi se i da ne odustajemo od svojeg cilja, da ne umanjujemo svoje napore, ma kako god ti naponi bili nespretnim i nedostatnim. Opus Dei nije trener zvjezdanog tima. Opus Dei nije za superkatolike ili elitne katolike, već

jednostavno obične katolike. Sve što se traži je dobra želja odnosno dispozicija i želja za služenjem.»

Iz propovijedi 8. listopada 2002, na sv. Misi povodom kanonizacije sv. Josemarije Escrivá.

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/hr-hr/article/davinci-jev-kod-katolicka-crkva-i-opus-dei-2/](https://dev.opusdei.org/hr-hr/article/davinci-jev-kod-katolicka-crkva-i-opus-dei-2/) (15.08.2025.)